

30.1.2015

TEATIS LIIKMETELE

Teema: Petitsioon nr 0361/2013, mille on esitanud Hispaania kodanik Andrés Márquez Vázquez tootegarantiide kohta Hispaanias

1. Petitsiooni kokkuvõte

Petitsiooni esitaja nõuab õigusakte, mis parandaksid elektroonikatoodete garantiisüsteemi. Ta selgitab, et on ka varem Hispaania piirkondlikele ametivõimudele kaevanud, kuna tootjad ei ole järginud müüdüd esemetele kohaldatavaid garantiisid. Petitsiooni esitaja näib väitvat, et Hispaania kuninglik dekreet 1/2007 ei ole ELi õigusaktidega vastavuses.

2. Vastuvõetavus

Tunnistatud vastuvõetavaks 11. novembril 2013. Euroopa Komisjonil paluti anda teavet (kodukorra artikli 216 lõige 6).

3. Euroopa Komisjoni vastus, mis saadi 30. jaanuaril 2015

25. juuli 1985. aasta direktiivi 85/374/EMÜ tootevastutuse kohta¹ kohaldatakse seoses kahjuga, mida põhjustavad puudusega vallasasjad, isegi kui nad on liidetud teise vallas- või kinnisasjaga. Seega kohaldatakse direktiivi kahjule, mille on põhjustanud puudusega külmik.

Direktiiv 85/374/EMÜ laiendab tootjate või tarnijate vastutust kahju kandnud või puudustega toodete tõttu kannatada saanud inimestele, kusjuures puudub vajadus tõestada lepingulist seost, hoolsuskohustust ning mõistliku hoole kandmatajätmist või asjaomaste õigusaktide täitmatajätmist. Artikli 9 punktile b vastavalt katab tootevastutus kahju, mis on tekitatud igale

¹ Nõukogu 25. juuli 1985. aasta direktiiv 85/374/EMÜ liikmesriikide tootevastutust käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 210, 7.8.1985, lk 29).

varale, välja arvatud puudusega toode ise, kusjuures omavastutus on 500 eurot. Sellise omavastutuse eesmärk on vältida ülemäärast kohtukäimist, nagu on selgitatud direktiivi üheksandas põhjenduses. Liikmesriigid tõlgendavad seda sätet siiski erinevalt. Mõnes liikmesriigis käsitatakse omavastutust kui mahaarvatavat summat, st et taotlejale määratud kahjuhüvitise suurus arvatakse see konkreetne summa maha. Teistes liikmesriikides käsitatakse omavastutust kui miinimumsummat, st et kui kahju selle miinimumi ületab, hüvitatakse kahju kogusumma.

Tõhusama tarbijakaitse tagamise eesmärgil ei ole direktiivi 85/374/EMÜ kohaselt liikmesriikidel lubatud vastu võtta või kehtima jätta rangemaid meetmeid seoses nende teemadega, mida direktiiv reguleerib.

Komisjon tuletab meelde Euroopa Liidu Kohtu otsust, mille kohaselt liikmesriik, mis ei ole vastu võtnud siseriiklikku õigusakti, millega võetakse üle nõukogu direktiiv 85/374/EMÜ seoses 500 euro suuruse omavastutusega, ei täida oma artikli 9 punktis b sätestatud kohustust (vt 25. aprilli 2002. aasta otsust Euroopa Komisjon vs. Kreeka, kohtuasi C-154/00¹).

Kuna 500 euro suuruse omavastutuse kehtestamine ei ole liikmesriikidele vabatahtlik, järeldab komisjon, et 150 euro suurune varaline kahju ei ole tootevastutust käsitleva direktiiviga 85/374/EMÜ kaetud.

Direktiiv 85/374/EMÜ ei mõjuta siiski kahjukannataja võimalikke siseriiklike õigusaktide sätetest tulenevaid õigusi (lepingust tulenev või lepinguväline vastutus).

Mis puutub siseriiklikesse õigusaktidesse, siis 16. novembri Hispaania kuningliku dekreediga 1/2007 (tarbijate ja kasutajate kaitse üldseaduse kohta) II jaotises sätestatakse tootja vastutus toodete ohutuse eest. Selles kontekstis kehtib vastavalt artikli 141 punktile a tootja vastutus vaid kahju puhul, mille on põhjendanud puudusega toode, kehtestades frantsiisiväärtusena 390,66 eurot, mis lahutatakse hüvitise summast.

Komisjon kavatses Hispaania ametiasutustega selles küsimuses ühendust võtta.

Direktiiviga 1999/44/EÜ² (tarbekaupade müügi ja nendega seotud garantiide teatavate aspektide kohta) tagatakse tarbijatele vähemalt kaheaastane õiguslik garantii. Direktiivis sätestatakse, et müüja vastutab tarbija ees ükskõik millise lepingule mittevastavuse eest, mis esineb kauba tarbijale üleandmise ajal (õiguslik garantii). Direktiiviga reguleeritakse mõningal määral ka kauplemise poolt vabatahtlikkuse alusel pakutavate kaubanduslike garantiide tingimusi.

Puudusega toode on vastavalt dekreediga 1/2007 artiklile 137 toode, mis ei taga ohutust, mida võiks selle toote ettenähtud otstarbest lähtuvalt põhjendatult eeldada.

Selle tulemusena on Hispaania dekreediga 1/2007 kehtestatud tootja vastutus, mis piirdub vaid tooteohutusega, kuid ei käsitle toodete vastavust lepingutingimustele (õiguslik garantii). Tootja vastutus mitteohutute toodete eest ei ole direktiiviga 1999/44/EÜ reguleeritud.

---

¹ Euroopa Liidu Kohus – 25. aprilli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-154/00; Euroopa Komisjon vs. Kreeka (EKL 2002 lk I-3879).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta direktiiv 1999/44/EÜ tarbekaupade müügi ja nendega seotud garantiide teatavate aspektide kohta, EÜT L 171, 7.7.1999.

Isegi toodete puhul, mis vastavad ohutusnõuetele, kuid ei ole lepingutingimustega vastavuses, ei ühtlustata direktiiviga 1999/44/EÜ siseriiklikke eeskirju seoses toodete põhjustatud tootevastutusega ning selliseid eeskirju reguleeritakse endiselt siseriikliku tsiviilõigusega.

Järeldus

Komisjon on seisukohal, et tootevastutust reguleeriva direktiiviga 85/374/EMÜ ei ole kaetud kahju, mis ei ületa 500 euro suurust omavastutuse summat. Liikmesriikidel ei ole võimalik vastu võtta või kehtima jätta tõhusama tarbijakaitse tagamiseks mõeldud meetmeid, mis ei ole direktiiviga vastavuses.

Seetõttu edastab komisjon selle küsimuse Hispaania ametiasutustele.

Komisjon on seisukohal, et Hispaania õigusaktid, mille kohaselt tootja vastutus piirdub vaid puudustega toodete põhjustatud kahjuga, ei ole seotud liikmesriikide kohustustega, mis on sätestatud direktiivis 1999/44/EÜ tarbekaupade müügi ja nendega seotud garantiide teatavate aspektide kohta.